

Hegedűs Gabriella (DE)

A FORMÁLIS NYELVOKTATÁS ÉS ÁRNYÉKOKTATÁS ÖSSZEFÜGGÉSEI EGY KVALITATÍV KUTATÁS TÜKRÉBEN

*Kulcsszavak: árnyékoktatás, nem formális oktatás,
magánoktatás, differenciálás, személyre szabott oktatás*

Az intézményesült iskolarendszerrel párhuzamosan, amelyben a rendszerváltás óta nem történt változás a pedagógiai attitűdökben (Einhorn 2015), egyre nagyobb az igény a nem formális kontextusban történő nyelvtanulásra. Ezen tanulási formák közé tartoznak az iskolán kívüli kurzusok is, amelyek nemcsak kiegészítik a tanulók formális oktatásban végzett tanulmányait, hanem hatékonyabbá teszik a nyelvtanulás folyamatát. Jelen tanulmány a Magyarországon elterjedt, de kevés szakirodalommal rendelkező árnyékoktatás nemzetközi és hazai szakirodalmát kívánja feltárni (Varga 2015), bemutatva az árnyékoktatás jelenségének jellemzőit és rávilágítva annak hiányosságaira. Kvalitatív tanulmányunkon keresztül elemezzük a magánoktatásban részt vevő hallgatók (és családjaik) elvárásait, tapasztalataik vizsgálatával. A tanulókkal és szüleikkel készített interjúkból gyűjtött adatokkal elemezzük a diákok magán nyelvoktatásban való részvételének indítékait, elvárásait, a tanulók további készségeinek és kompetenciáinak fejlődését, karrier-aspirációit és a családok anyagi háttérét. A vizsgálat eredményei rávilágítanak az árnyékoktatás néhány eddig nem látható sajátosságára. Kiemelünk néhány olyan tényezőt is, amelyek potenciálisan növelhetik a nyelvoktatás hatékonyságát az állami iskolarendszerben. Bár a vizsgálat meglehetősen korlátozott mintán alapul, az eredmények segítségével fontos betekintést nyerhetünk az árnyékoktatás rejtett aspektusaiba.
